

Vergadering Algemeen Bestuur Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant d.d. 26 september 2019

Agendapunt : 5.a

Vertrouwelijk : Nee

Onderwerp : Actualiseren en beheren inrichtingenbestand

Beslispunten :

1. Akkoord gaan met de voorgestelde kwaliteitsdoelstelling en methodiek voor het actualiseren en beheren van het inrichtingenbestand.
2. Akkoord gaan met de financiële gevolgen en gemeenten verzoeken het budget de komende 4 jaar op te nemen in de werkprogramma's, startend in 2020.
3. Akkoord te gaan met het opnemen van dit budget in de begroting 2021 e.v.

Aanleiding

Vanuit het regionaal operationeel kader (ROK) is gewerkt aan een basis inrichtingenbestand. Het is nu van belang om een methode te ontwikkelen hoe we als regio gezamenlijk zorg dragen voor de verbetering en het bijhouden van dit inrichtingenbestand. In eerste instantie was binnen de opzet en financiering van het ROK milieutoezicht beoogd om 10% bovenop het totale ROK-budget te ramen voor het beheer en verdere ontwikkeling van het regionale inrichtingenbestand. Dit was gebaseerd op ervaringscijfers van andere omgevingsdiensten die met dezelfde uitdaging werden geconfronteerd. Deze benadering zorgde voor veel vragen ten aanzien van de benodigde financiële middelen, daarom is ervoor gekozen om deze investering niet te koppelen aan de investeringen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van VTH-taken binnen de ROK-strategie. De 10% reservering voor het beheer is op 22 november 2018 uit het ROK milieutoezicht gehaald. Onder beslispunt 9 van besluit van het Algemeen bestuur is opdracht gegeven om met een separaat voorstel te komen voor een onderbouwde methodiek voor de actualisatie van het regionaal inrichtingenbestand met bijbehorende financiële dekking. Om aan die opdracht invulling te geven is in februari 2019 gestart met een ambtelijke werkgroep met afvaardiging van diverse deelnemers. Het voorstel met financiële paragraaf dat de werkgroep heeft opgeleverd is 20 juni 2019 gepresenteerd aan het OGP.

Aanpak en methode

De werkgroep heeft een aanpak ontwikkeld om het inrichtingenbestand te actualiseren en actueel te houden. Deze methode is van belang om de financiële impact per deelnemer in beeld te brengen. De voorgestelde aanpak is erop gericht om aanvullend op de reguliere VTH-taken op een slimme efficiënte wijze informatie over de inrichtingen binnen ons gebied binnen te halen, te analyseren en registreren. In het rapport beheer inrichtingenbestand zijn de methode, het beoogde resultaat, de motivatie, voordelen en de financiële onderbouwing uitgebreid uitgewerkt. Dit rapport is als bijlage bij dit voorstel gevoegd.

Ook is in dit rapport een kwaliteitsdoelstelling opgenomen. Voorgesteld wordt het volgende als kwaliteitsdoelstelling vast te stellen: *elke inrichting eenmaal per 4 jaar te hebben “gezien” door middel van toepassing van een uitvoerende VTH taak, of een gevelcontrole of een (data) analyse*. Hiermee is de informatie van elke inrichting binnen het werkgebied nooit ouder dan 4 jaar. Betrekken van de reguliere VTH-taken bij het actueel houden van het inrichtingenbestand en met name in te zetten op data-analyses houdt de inspanningen en bijbehorende financiële kosten zo minimaal mogelijk.

Argumenten en onderbouwing

- 1) Door het vaststellen van de gezamenlijk kwaliteitsdoelstelling en ontwikkelde methode wordt:
 - een gelijkwaardig ambitieniveau in de regio aangehouden, waarbij de informatie per inrichting maximaal 4 jaar oud is. Deze informatie geeft een cruciale impuls aan de kwaliteit van de uitvoerende taken van de ODZOB, partners en uiteindelijk de fysieke leefomgeving.
 - een gezamenlijke aanpak verkregen die het mogelijk maakt om uniforme wijze te werken. Deze uniformiteit maakt de uitwisselbaarheid van gegevens en het maken van analyses en rapportages eenvoudiger.
 - veel informatie, verzameld en ontsloten. Deze schat aan kennis levert een kwaliteitsimpuls bij de uitvoering van de VTH-taken. Daarnaast kan door de kennis beter geanticipeerd worden op de dynamiek in de fysieke leefomgeving en is sturing op ongewenste ontwikkelingen sneller en adequater mogelijk.
 - nuttige informatie verkregen voor andere domeinen. Denk aan (brand)veiligheid, tegengaan ondermijning en de ontwikkeling van ruimtelijke kwaliteit van het gemeentelijke grondgebied.
 - een goede eenduidige registratie van de gegevens geborgd, wat van belang is bij de doorvertaling van het begrip “inrichtingen” naar het begrip “milieu belastende activiteiten” wat een van de gevolgen van de ontwikkelingen vanuit de omgevingswet is. Het loslaten van het begrip “inrichting” zonder goede registratie van de activiteiten kan leiden tot versnippering in informatie en het verliezen van overzicht in de nabije toekomst onder de omgevingswet.
 - in de regio samengewerkt en daarmee is het data gedreven werken eenvoudiger te organiseren en te ontwikkelen. Data gedreven werken en informatie gestuurde handhaving is alleen mogelijk wanneer we ook daadwerkelijk over gelijkwaardige data beschikken.
- 2) Om een actueel inrichtingenbestand te krijgen en te behouden conform de voorgestelde aanpak is er budget nodig om deze taken uit te voeren. Dit was ten tijden van het vaststellen van het ROK milieutoezicht ook aangekaart. Met de verdere ontwikkeling van de methodiek is nu een financiële onderbouwde doorrekening gemaakt.
Een gelijkwaardig inrichtingenbestand geeft de regio in de toekomst de mogelijkheid om via een vastgestelde systematiek een gelijke verdeling van budgetten en bijdrage aan uitvoerende werkzaamheden zoals het ROK over alle partners te realiseren.

Kanttekeningen en onderbouwing

- 1) Wanneer we de voorgestelde aanpak/methode met kwaliteitsdoelstelling niet vaststellen dan:
 - blijven er verschillen in de data per deelnemer bestaan. Zowel in kwantiteit als kwaliteit zullen er verschillen blijven bestaan.
 - wordt uitvoering van de reguliere taken bemoeilijkt, denk hierbij aan controlebezoeken bij bedrijven die niet meer bestaan. Of verkeerde selecties van bedrijven binnen een branche bij de brancheprojecten uit het ROK.

- bestaat een groter risico ten aanzien van het optreden van calamiteiten omdat activiteiten niet in beeld zijn, denk hierbij aan de opslag van grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen.
- is data gedreven werken en informatie gestuurde handhaving niet goed mogelijk. Er kunnen geen goede data-analyses gemaakt worden, hierdoor missen we veel informatie en is de aanpak van bijvoorbeeld ondermijning niet efficiënt.
- is afhandeling van geluid- of geurklachten lastig en kunnen de oorzaken lastig (of niet) worden achterhaald.
- kan er door de ODZOB geen zorg worden gedragen om de actualiteit van de gegevens te borgen. Daarmee kan er in mindere mate actuele informatie worden uitgewisseld aan beleidsmedewerkers, veiligheidsmedewerkers en medewerkers ruimtelijke domein van gemeenten als aan andere partners zoals waterschappen, veiligheidsregio etc. Hierdoor worden beleidskeuzes gebaseerd op onvolledige of zelfs foutieve informatie. Bijvoorbeeld voor de (her)ontwikkeling van dorpen en steden zijn de ligging van milieucontouren (risico, geur en geluid) van groot belang.

2) Indien er geen budget wordt vrijgemaakt voor het actualiseren en beheren van het inrichtingenbestand dan ligt de organisatie en uitvoering hiervan bij elke partner individueel. Partners kunnen hiervoor dan geen beroep doen op de ODZOB. De verschillen in de gegevens zullen blijven bestaan. Dit betekent een wisselende kwaliteit en kwantiteit van gegevens waarop analyse en monitoring slecht mogelijk is. Doorontwikkeling op het gebied van analyses verloopt naar verwachting minder snel. Uitvoering van de reguliere VTH taken missen een belangrijke kwaliteitsimpuls.

Financiën / Personeel

Het vaststellen van de voorgestelde kwaliteitsdoelstelling en methode leidt tot een kostenbedrag van €146.247,- per jaar voor de gehele regio. Dit is €113.128,- per jaar minder dan het oorspronkelijk geraamde budget ten tijde het vaststellen van het ROK. Voor een gedetailleerde onderbouwing van de aanpak en bijbehorende financiële middelen wordt verwezen naar de bijlage. Hierin is ook een overzicht opgenomen van de bijdrage per deelnemer. De deelnemers wordt gevraagd deze bijdrage onder te brengen in het werkprogramma. Na een periode van 4 jaar zal de aanpak worden geëvalueerd op zowel methode als benodigde investering.

Aangezien de financiële impact vanuit het beheer van het inrichtingenbestand onduidelijk was, is deze vanzelfsprekend niet in de begroting meegenomen. Ook de besluitvorming van het ROK milieutoezicht heeft hier bewust niet in voorzien. Wel is op 28 februari 2019 de brief handreiking Raads- of Stateninformatiebrief betreffende de voorlopige cijfers jaarrekening 2018 ODZOB verzonden. In deze brief is verzocht om middelen te reserveren voor het beheer van het inrichtingenbestand.

Vervolg / Communicatie

Jaarlijks rapporteren wij via nieuwsbrieven over de verbeteringen van het inrichtingenbestand.

Bijlage

Rapport beheer inrichtingenbestand (inclusief bijdrage per deelnemer in bijlage III van het rapport)

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant;

Gezien voorgaand voorstel van het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

BESLUIT

1. Akkoord gaan met de voorgestelde kwaliteitsdoelstelling en methodiek voor het actualiseren en beheren van het inrichtingenbestand.
2. Akkoord gaan met de financiële gevolgen en gemeenten verzoeken het budget de komende 4 jaar op te nemen in de werkprogramma's, startend in 2020.
3. Akkoord te gaan met het opnemen van dit budget in de begroting 2021 e.v.

Zo vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant d.d. 26 september 2019.

M.J. van Schuppen
voorzitter

J.M.L. Tolsma
secretaris